КРЫВІНКА

ЖНІВЕНЬ
№12 (238)
2019 год

ІНФАРМАЦЫЙНА-КУЛЬТУРНАЯ ГАЗЕТА БЕШАНКОВІЦКАГА РАЁНА

МЕРКАВАННЕ РЭДАКТАРА

КАМУ ПАТРЭБНЫ ТАКІ РАМОНТ?

На тэрыторыі СШ № 1 у Бешанковічах з 4-га ліпеня амаль два месяцы кіпела праца. Гэта мясцовая ПМК-41 вяла рамонт даху. Менавіта наша МПК выйграла тэндар на рамонт, прапанаваўшы яго зрабіць за меншую суму грошай. Праўда, закупіць будматэрыялы па зніжаных коштах сёньня немагчыма, а таму ПМК прыйдзецца эканоміць на заробках работнікаў, якія і так "рэкордныя" ў рэспубліцы.

Як сьведчыць пашпарт аб'екта, рамонтныя работы распачаліся 4-га ліпеня і мусяць закончыцца 26-га жніўня. Праўда, ужо ходзяць чуткі, што работы зацягнуцца да верасня, а таму пачатковую школу з СШ №1 будуць пераносіць у будынак былой ужо гімназіі. І праўда, дырэктар ПМК Пашалюк у каментары раённай газеце прызнаецца, што дарабляць дах будуць у верасьні адвячоркамі, але вучняў нікуды пераводзіць ня будуць.

Рабочыя, якія працавалі на аб'екце і перацягвалі ўцяпляльнік, таксама наконт своечасовага заканчэньня работ настроены ня вельмі аптымістычна.

Але ёсьць яшчэ іншыя непрыемнасьці. Рамонт даху запланавалі на самы дажджлівы месяц года – ліпень. Дах зьнялі ўвесь, і ў будынак выліліся ўсе ліпеньскія і жнівеньскія дажджы, якіх сёлета было нямала. Той, хто бачыў школу ў гэты час, сьцьвярджае, што многія класы пераўтвараліся на нейкі час у басэйны. Цяпер напрыканцы жніўня настаўнікі мусяць на суботніках прыводзіць свае класы да нармальнага выгляду: клеіць сьвежыя шпалеры і фарбаваць падлогу.

У дадатак да ўсяго, коламі магутнай тэхнікі пакрышылі плітку, якой была выкладзена прышкольная тэрыторыя. Цяпер замена яе абыдзецца ня танна. А тое - грошы падаткаплацельнікаў, то-бок нашыя з вамі.

Г.Станкевіч

ВЫРАШЫМ ПРАБЛЕМУ

І САМ НЕ "ГАМ", І ДРУГОМУ НЯ ДАМ

Больш выгаднага месца для гандлёвага аб'екта ў Бешанковічах, чым магазін «Дзяжурны», вы ня знойдзеце. А ўсё таму, што магазін ляжыць блізу самой аўтастанцыі. Раней, каб атрымаць максімальны прыбытак ад выгаднага месца разьмяшчэньня, ён працаваў аж у дзьве зьмены, з 6-00 да 23-00.

Акрамя жыхароў Бешанковічаў, якія завітвалі сюды рэгулярна, гэты магазін быў кропкай для закупак пасажыраў усіх аўтобусаў.

Колькі прыбыткаў магла б прыносіць гэта гандлёвая кропка штомесяц? Думаецца, аніяк ня меньш за 20 - 30 000 беларускіх рублёў. А ўлічваючы тое, што магазін "Дзяжурны" раней працаваў і прадаваў гарэлку да 23 гадзін, то прыведзеная сума магла вырасьці разы ў паўтара.

Адразу, пасьля таго як магазін зачынілі, на ягоных дзвярах красаваліся дзьве абвесткі: "Магазін часова не працуе" і "Магазіну "Дзяжурны" тэрмінова патрабуюцца прадаўцы".

Але за цэлы год жадаючых тут працаваць так і не знайшлося. Магазін адстаяў зачыненым палову мінулага лета, восень, зіму, вясну і новае лета.

За гэты час Бешанковіцкае райпо ўзьняло з руін і попелу Шумілiншчыну, зноў падвысіла ўсе свае паказьнікі, як найлепшае райпо Віцебскай вобласьці, а на маленькі магазін у самым цэнтры Бешанковічаў нібыта забылася.

Зараз на магазіне вісіць абвестка, што магазін зачынены ў сувязі з рамонтам.

Колькі ж будзе доўжыцца гэты суперрамонт магазіна, і ў якія страты для раённага бюджэту гэта выліваецца?

Гэты магазін прасілі ў арэнду многія прадпрымальнікі з Бешанковічаў. Але пагадзіцца на тое райпо не змагло. Як гаворацца: "І сам не "гам", і другому ня дам."

М.Васільеў

АДУКАЦЫЯ

ВЫНІКІ ТЭСТАВАНЬНЯ

У інтэрнэце з'явіліся даныя пра вынікі цэнтралізаванага тэставаньня за 2019 год.

Прыйшлося папацець і папрацаваць з табліцамі, прааналізаваць іх. Вынік аналізу ўразіў: тая ўстанова адукацыі, якую ў Бешанковіцкім раёне пасьпяшаліся сёлета зачыніць, паказала найлепшыя вынікі па матэматыцы, фізіцы, хіміі, біялогіі, ангельскай, беларускай і рускай мовах.

Матэматыка. З 2048 навучальных установаў Рэспублікі Беларусь, выпускнікі якіх здавалі матэматыку, нашыя гімназісты паказалі 162 вынік. Тэставаньне праходзілі 10 чалавек. Іхні сярэдні бал склаў 64,8.

Для параўнаньня: СШ № 1 Бешанковічаў: тэставаньне праходзілі 10 вучняў, сярэдні бал 46,1. 1490-е месца ў рэйтынгу навучальных установаў.

СШ № 2 Бешанковічаў: тэставаньне праходзілі 17 вучняў, сярэдні бал 45,41. Гэта 1564-е месца ў рэйтынгу навучальных установаў.

Беларуская мова. Усяго ў рэйтынг-сьпісе 1949 навучальных установаў. Наша гімназія на чацвертым месцы ў Рэспубліцы Беларусь — адзіны яе выпускнік, які праходзіў ЦТ, набраў 93 балы.

На 529-м месцы Бачэйкаўская ДС-СШ. Тэставаньне праходзілі 3 вучні, сярэдні бал — 62,67.

На 1036 месцы СШ № 2 Бешанковічаў: тэставаньне праходзілі 8 вучняў, сярэдні бал 53,88.

Руская мова. 26-е месца ў рэйтынгу з 1799 навучальных установаў займае Астровенская ДС-СШ. Яе адзіны тэстовец набраў 77 балаў.

А бешанковіцкую гімназію прадстаўляла 15 вучняў. Яны набралі ад 41 да 90 балаў (сярэдні бал 66,8) і 241-е месца ў рэйтынгу.

На 748-м месцы СШ № 1. Тут тэставаньне праходзілі 19 вучняў. Сярэдні бал 56,11. (Максімальны бал — 82, мінімальны 34).

На 1193-м месцы СШ № 2. Тэставаньне праходзіў 21 вучань. Сярэдні бал 46,9. (Максімальны бал — 81, мінімальны 25).

Фізіка. Бешанковіцкая гімназія займае 58-е месца з 1875 навучальных установаў рэспублікі, якія ўдзельнічалі ў тэставаньні. Тэставаньне праходзілі 6 вучняў, сярэдні бал 72,33. (Максімальны бал — 97, мінімальны 59).

На 69-м месцы Ржаўская ДС-СШ. Адзіны тэстовец набраў 71 бал.

На 541-м месцы Бешанковіцкая СШ № 1: тэставаньне праходзілі 6 вучняў, сярэдні бал 57,5. (Максімальны бал — 77, мінімальны 36).

На 1659-м месцы Бешанковіцкая СШ № 2: тэставаньне праходзілі 10 вучняў, сярэдні бал 39,5. (Максімальны бал — 61, мінімальны 10).

Хімія. З 1747 удзельнікаў тэставаньня бешанковіцкая гімназія на 65-м месцы з 72,8 баламі. Тэставаньне праходзілі 5 навучэнцаў. (Максімальны бал— 84, мінімальны 59).

На 319-м месцы Бешанковіцкая СШ №1: тэставаньне праходзілі 3 вучні, сярэдні бал 62,33. (Максімальны бал - 75, мінімальны 54).

На 539-м месцы Бешанковіцкая СШ № 2: тэставаньне праходзілі 4 вучні, сярэдні бал 56,75. (Максімальны бал — 77, мінімальны 32).

Біялогія. У бешанковіцкай гімназіі 116-е месца сярод 2038 навучальных установаў. Тэставаньне праходзілі 6 вучняў, сярэдні бал 74,17 (Максімальны бал— 92, мінімальны 53).

На 923-м месцы СШ №1. 5 удзельнікаў, сярэдні бал 52,8. (Максімальны бал — 69, мінімальны 38).

На 1525-м месцы СШ № 2. 10 удзельнікаў, сярэдні бал 44,3. (Максімальны бал — 74, мінімальны 19).

Ангельская мова. Бешанковіцкая гімназія займае 113 месца сярод 1525 навучальных установаў Рэспублікі Беларусь, 5 тэстоўцаў, сярэдні бал 72,6 (Максімальны бал — 82, мінімальны 53).

На 602-м месцы Астровенская ДС-СШ. Адзіны ўдзельнік тэставаньня набраў 57 балаў.

На 959-м месцы СШ № 2 Бешанковічаў: 4 удзельнікі тэставаньня, сярэдні бал — 50,25. (Максімальны бал —67, мінімальны 36).

На 1321-м месцы СШ № 1 Бешанковічаў: 10 удзельнікаў тэставаньня, сярэдні бал — 41,2. (Максімальны бал —57, мінімальны 16).

Статыстыка ўпартая рэч. Яе не пераспрачаеш. Яна ўпэўнена паказвае, што закрыцьцё бешанковіцкай гімназіі – найвялікшая памылка бешанковіцкіх чыноўнікаў.

Г.Станкевіч

МОВА

Да цябе я ішоў,
абмінаў перашкоды
беспрасьветнаю цемрай
бяссонных начэй,
праз жыцьця звар'яцелага
горкі куродым,
што кляймом рэферэндуму
грудзі пячэ.

Праз адчай,
што загадвае сэрцу спыніцца,
праз любоў,
што вяртае яго да жыцьця.
Твой напеў мілагучны
маленькай сініцай
абудзіў мой засьнежаны сад
забыцьця.

Мне палёсіла
выйсьці на шлях і ня зьбіцца,
тваёй зоркі сьвятло
ратавала мяне.
П'ю дасхочу цяпер
з гэтай цуда-крыніцы.
Няхай рабская доля
усіх абміне!

Г.Станкевіч

ЭКАНОМІКА

ДОБРЫЯ ПАКАЗЧЫКІ

По выніках першага паўгоддзя надой ад каровы ў Віцебскай вобласці на 23 кілаграма менш, чым летась. А вось Бешанковіцкі раён дадаў аж 105 кг!

Стабільнае становішча малочных лідэраў трымаюць Віцебскі, Гарадоцкі, Бешанковіцкі, Аршанскі, Верхнядзвінскі раёны. Больш за ўсё малака ад каровы атрымалі ў Віцебскім раёне - 2896 кілаграмаў (плюс 170 кілаграмаў да ўзроўню мінулага года), а на суседняй Гарадоччыне пры сярэднім плюсе ад каровы ў 131 кілаграм павялічылі паўгадавы бал да 113,3 працэнта. У рэспубліканскай табліцы па прадуктыўнасці дойнага статка Віцебскі раён заняў 25-е месца, а Гарадоцкі - 26-е. І гэта самыя высокія пазіцыі для паўночнага рэгіёна.

Рэзервы для павелічэння малочнай складніка ў вобласці ёсць. Напрыклад, за кошт нарошчвання дойнага статка. На сучасных малочна-таварных комплексах не хапае больш за 7 тысяч кароў да іх праектнай магутнасці. Толькі з-за гэтага вобласць губляе 35 тысяч тон малака ў год. Стаўку інвестары робяць на буйнатаварныя комплексы з круглагадовым утрыманнем, дзе прадуктыўнасць жывёл не залежыць ад знешніх умоў.

Аб'екты, на якія можна і варта раўняцца, ёсць, толькі іх менш, чым у іншых галінах. І ў той жа час добрае

(працяг на стар. 2)

ЭКАНОМІКА

(пачатак на стар. №1) малако можна атрымліваць не толькі на іх. Залежнасць ад надвор'я, неўраджаяў, вызначана, адбіваецца на паказчыках жывёлагадоўлі, але пры правільным падыходзе да тэхналогіі кармлення і доглядзе дойнага статку нарошчваць аб'ёмы і якасць малака можна на фермах без робатаў.

Добры прыклад у гэтым плане дэманструе Бешанковіцкі раён, які па надоях заняў моцнае трэцяе месца ў вобласці. За паўгода надаілі 2654 кілаграмы малака ад каровы (плюс 105 кілаграмаў). Тут зямлі не лепшыя і надвор'е тое ж, а вось падыход да справы іншы, хоць і гаспадаркі тут не самыя багатыя. Спецыялісты аналізуюць рацыён жывёл, шчыльна працуюць з прадпрыемствамі камбікормавай прамысловасці, знаходзяць узаемавыгадныя шляхі разлікаў, не чакаюць з мора надвор'я. Ды і даякасці кармоў падыходзяць адказна. У гэтым годзе на 30 працэнтаў павялічылі іх нарыхтоўку ў стрэтч-плёнцы, якая дазваляе максімальна захаваць пажыўныя рэчывы. У наяўнасці толькі два прэс-падборшчыкі, таму прыцягваюць такую тэхніку з іншых раёнаў. Гэта апраўдвае сябе і дабратворна адбіваецца на малочных паказчыках. Што перашкаджае іншым працаваць па такім прынцыпе?

СБ

КУЛЬТУРА

ВОЛЯ З ІРКУЦКУ

Вольга нарадзілася ў горадзе Ачынск Краснаярскага краю — гэта там нядаўна выбухнуў склад з боепрыпасамі. Школу скончыла ў пасёлку Кутулік побач з Байкалам, паступіла ў пэдінстытут у Іркуцку, стала магістрам псыхалёгіі. Цяпер гэта асноўны занятак, які прыносіць грошы.

«Чароўны край», дзе немагчыма замерзнуць

Спробы дакапацца да каранёў аказаліся не такімі простымі. Прабабуля Варвара, пакуль была жывая, інтрыгавала таямнічымі гісторыямі пра «чароўны край», лепшы за Сібір, але без асаблівых падрабязнасьцяў. Хіба ўрыўкамі пра тое, як хадзіла ў 1-2 клясу, як бацька за 60 вёрст езьдзіў у царкву асьвячаць велікодныя пірагі, як проста пры хаце расьлі яблыні, дулі, сьлівы ды іншая «экзотыка». А галоўнае, што ня зімна, бо ўсё жыцьцё ў Сібіры яна мерзла.

Не падзяляў дасьледніцкі імпэт дачкі і бацька — маўляў, «не дуры галавы, рускія мы». Потым прызнаўся, што ёсьць дакумэнты, зь якіх вынікае, што прабабка Варвара яшчэ дзіцем разам са сваёй маці прыехала зь Беларусі. Стрыечны дзядзька па старых лістах адшукаў сваякоў у вёсцы Луг побач зь Бешанковічамі і нават там пабываў. Пачуўшы такое, Воля ня стала адкладаць і рушыла па сьлядах продкаў.

«Я ўжо прыяжджала ў Беларусь у складзе гурту „Крывічы", а летась упершыню наведала мясьціны сваіх дзядоў, — расказвае Воля. — На жаль, ад хаты, дзе жыла ў маленстве прабабка, нічога не засталося — яна згарэла разам з усімі дакумэнтальнымі рэліквіямі... Сваякі ж аказаліся людзьмі цікаўнымі, цёплa прымалі, пыталіся, як мы там жывём. Яны дагэтуль не разумеюць, чаму родзічы раптам зьніяліся зь месца і паехалі ў Сібір. Хоць выглядае, хтосьці са знаёмых там ужо быў. Нібыта маці прабабкі, даведаўшыся, што даюць зямлю, сабрала дзяцей і паехала».

Беларускія галінкі генэалягічнага дрэва

Па вяртаньні ў Іркуцк Воля Галанава нарэшце зразумела структуру свайго генэалягічнага дрэва.

Яе бешанковіцкі прапрадзед Міхаіл Дарашкевіч пайшоў на Першую сусьветную вайну, пакінуўшы дзьвюх дачок. Калі вярнуўся, падчас родаў трэцяй дзяўчынкай памерла жонка. Ажаніўся другі раз. Тых дзяцей гадавала бабка, а маладая нарадзіла яму яшчэ траіх — Вольгу, Варвару і Івана. Калі гаспадар адчуў, што нядоўга засталося і яму (на фронце быў атручаны газамі, што моцна падкасіла здароўе), паклікаў старэйшых і сказаў: «Ваша мачаха хоча зьехаць у Сібір, дык не надумайце за ёй увязацца».

І яны засталіся з бабкай у Лузе. А жанчына неўзабаве пасьля сьмерці мужа сабрала сваіх малых і выправілася ў невядомы сьвет. Быў 1922 год. Сярэдняй Варвары — будучай прабабцы Волі — на той момант было 8.

«Маці неўзабаве памерла, і малых гадавала Вольга, — працягвае суразмоўца. — Яна так і засталася самотнай. Варвара выйшла замуж за майго прадзеда Івана Галанава."

У Варвары Дарашкевіч і Івана Галанава нарадзіліся шасьцёра дзетак, да сталага ўзросту дажыў толькі адзін — будучы Волін дзед Іван. Апошні, у сваю чаргу, у шлюбе зь сібірачкай Марыяй меў ажно 12 дзяцей, выжылі шасьцёра. Сярод іх і бацька Волі.

17 гадоў лягераў за добрае жыцьцё

У працэсе сямейнага расьсьледаваньня Воля Галанава нечакана высьветліла, што зьяўляецца праўнучкай «ворагаў народу»: у 1939 годзе яе прадзед надоўга апынуўся за кратамі.

«Іван ды Варвара жылі вельмі добра, у іх была вялікая гаспадарка, — кажа яна. — Трымалі багата сьвіней, кароў, вырошчвалі шмат збожжа. Ну і хтосьці данёс, што, пакуль іншыя пухнуць з голаду, „кулакі" хлебам кормяць скаціну. Так прадзед на 17 гадоў апынуўся за кратамі. Забралі ўсё, нічога не пакінулі. Жонка засталася з малым сынам Іванам, перабіваліся чым маглі. Зрэшты, на гэтым пакуты ня скончыліся: у 1943-м на 2 гады пасадзілі Варвару — за ўсё тыя ж „кулацкія грахі.

Адчуваньне дому па-за намінальнай радзімай

На радзіму продкаў Воля Галанава ўпершыню трапіла ўжо дарослая— прыехала з гуртам паказаць сьпеўную спадчыну жыхароў беларускіх паселішчаў Прыбайкальля. І адразу ж зразумела, чаму гэты край прабабка Варвара лічыла райскім кутком.

«Я дагэтуль ніколі ня бачыла, як расьце лён, як вісяць на садовых дрэвах яблыкі, дулі, сьлівы ды мноства іншай смакаты, — сьмяецца Воля. — А яшчэ ўразіла, колькі навокал зеляніны! Здавалася, тыя ж бярозкі ёсьць і ў Іркуцку. Аднак, калі параўнаць іх у сібірскім лесе і ў беларускім, дык яны ж зусім розныя: як у Беларусі бяроза багата апранутая — і як беднеька яна выглядае ў Прыбайкальлі, разы ў тры меней галінак ды лісточкаў. Зусім іншае эмацыйнае адчуваньне, калі знаходзісься ў такім насычаным зялёным краі».

Воля Галанава прафэсійна займаецца псыхалягічнай дапамогай, мае ў Іркуцку свой кабінэт. Але куды больш сілаў укладае ў беларускую справу, якая стала для яе прыярытэтнай. І ня ўтойвае, што запаветная мара — «закальцаваць» сямейную біяграфію, вярнуўшыся туды, адкуль яе карані.

«Я зь Беларусі не зьяжджала, але ўнутрана адчуваю, што павінна сюды вярнуцца. Як казала мая прабабуля, сапраўды лепшы сьвет. Не ў параўнаньні, умоўна кажучы, цяплей ці халадней. Апынуўшыся на гэтай зямлі, я зразумела, што нарэшце дома. Асабліва ў маленькіх мястэчках, вёсачках. Нават на ўзроўні цела — нейкая агульная разьняволенасьць. У Іркуцку такога чамусьці не было і няма. І гэта дзіўна, бо я ж ня ведала, што гэта ўвогуле за край — і я, і бацькі, і дзяды нарадзіліся ў Сібіры. Чаму так? Ня ведаю. Але факт, што менавіта тут я пачуваюся дома, а ня там».

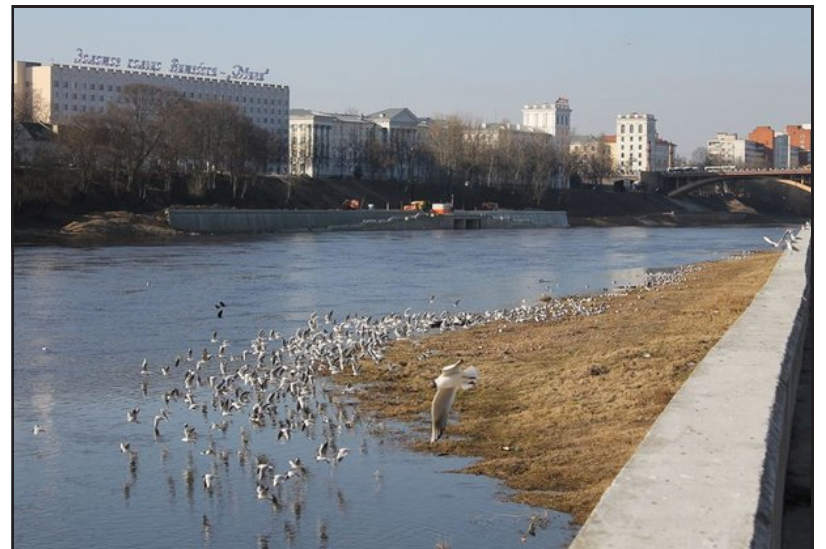
У Іркуцку Воля Галанава ўзначальвае культурніцкае аб'яднаньне «Беларускі клюб „Крывічы"» — адно з самых актыўных сярод нацыянальных меншасьцяў рэгіёну. Яе намесьнік — «вэтэран» беларускага руху Алег Рудакоў.

Радыё Свабода

ЭКАЛОГІЯ

ЦІ СТАНЕ ДЗВІНА ПАЎНАВОДНАЙ?

Зараз Дзвіна ў Віцебску плыткая (мелкая). Яна адступіла ад набярэжжа на дзесяткі метраў. Травой, якая ўтрымлівае сабой разнастайнае смецце, зарастае не толькі рака ля берага, але нават сярэдняя частка ракі. Цеплаходы па такой рацэ ходзяць рэдка.

Капітан-настаўнік «Витебскводтранса» Леанід Ляпёшкін лічыць, што на паўнаводнасць ракі ніжэй па плыні паўплывала праца новай Віцебскай ГЭС:

- У летні, засушлівы перыяд і так вады трохі, а гідраэлектрастанцыя стварае свой «рэзерв», трымае вадасховішча. Скід маленькі, таму і плынь невялікая. А гэта ў сваю чаргу спрыяе зарастанню ракі. Але ж раней мы без праблем хадзілі з Віцебска да Полацка, вады было звышдастаткова ...

Начальнік аддзела шляхавых і будаўнічых работ «Віцебскводтранса» Зміцер Дземяшкевіч, наадварот, упэўнены: ГЭС адкрыла масу новых магчымасцяў для рачнікоў. Ён агучвае ідэю, якая пакуль, на жаль, яшчэ не рэалізаваная, хоць ніякіх перашкод да ўвасаблення ў жыццё цікавай задумы няма. Было б жаданне ў «Віцебскгордормоста» - гэта значыць уласніка прагулачных цеплаходаў (іх у Віцебску, дарэчы, два) - арганізаваць яшчэ адзін маршрут для адпачываючых.

Пасля ўвядзення ў строй гідраэлектрастанцыі і будаўніцтва тут спецыяльнага прапускнога шлюза паўнаводнай Дзвіной можна уволю любавацца ўверх па плыні. Рачныя перапады ўжо не перашкодзяць цеплаходам падняцца туды - аж да музея-сядзібы Ільі Рэпіна «Здраўнёва». Турысты і прыгажосці Віцебскай ГЭС ўбачаць, і шлюз ацэняць, і з творчасцю вялікага мастака пазнаёмяцца.

Дзмітрый Дземяшкевіч спадзяецца, што гэтая прапанова атрымае сваё практычнае рашэнне. А ў плыткай ў межах горада Дзвіне не бачыць падстаў для хвалявання - такая сітуацыя часам назіралася і ў ранейшыя гады. Што тычыцца зарастання, у гэтым спецыяліст перш за ўсё вінаваціць неінтэнсіўнае суднаходства. На яго думку, праблему можна вырашыць, калі карыстацца магчымасцямі ракі больш шырока. Зараз жа суразмоўца просіць рачных падарожнікаў не хвалявацца: нягледзячы на абмяленне Дзвіны, сітуацыя пад кантролем. Па графіку катэры абследуюць фарватэр, праводзяць ачышчальныя работы суднаходнага рэчышча і пры неабходнасці карэктуюць месцазнаходжанне буйкоў.

Пётр Дук, намеснік старшыні Віцебскага абласнога камітэта прыродных рэсурсаў і аховы навакольнага асяроддзя:

- Да нас па пытанні цяперашняга стану Дзвіны ў межах горада Віцебска пакуль ніхто не звяртаўся. Лічу, што ў падзенні ўзроўню вады варта вінаваціць перш за ўсё змена клімату і, як следства, незвычайныя ўмовы надвор'я. Працяглая засуха - з красавіка па чэрвень - спраўакавала абмялення рэчышча. Вядома ж, будаўніцтва яшчэ адной гідраэлектрастанцыі ніжэй па плыні дазволіла б павысіць узровень вады ў межах Віцебска,ператварыўшы дадзены ўчастак ракі ў вадасховішча. Але пакуль гэтай станцыі няма, трэба зыходзіць з наяўных рэсурсаў і па магчымасці дапамагчы Дзвіне пазбегнуць зарастання. Калі будзе прынята рашэнне дэталёва вывучыць сітуацыю, як той казаў, «прадыягнаставаць» раку, і знойдуцца неабходныя фінансавыя сродкі, мы гатовыя далучыцца да гэтай працы патрэбных спецыялістаў і прыступіць да даследаванняў.

У РУП «Віцебскэнерга» сцвярджаюць: казаць аб тым, што нізкі ўзровень вады ў рацэ неяк звязаны з уводам у дзеянне Віцебскай ГЭС, у дадзенай сітуацыі цалкам няправільна. У адпаведнасці з праектам будаўніцтва каскаду ГЭС на Дзвіне, згодна з заключэннем спецыялістаў, рака павінна стаць больш паўнаводнай ў межах горада пасля ўзвядзення Бешанковіцкай гідраэлектрастанцыі. Вось толькі калі энергетыкі прыступяць да рэалізацыі дадзенага праекта - пакуль, на жаль, невядома. Зараз вядуцца пошукі інвестара.

СБ

АЗБУКА ПАЛІТАЛОГІІ

«МОЦНАЯ ДЗЯРЖАВА» І ТРАНСАКЦЫЙНЫЯ ВЫДАТКІ

Са сваім статутам у чужы манастыр не ходзяць. Для «беларускай мадэлі», будаўніцтву якой 10 ліпеня споўнілася чвэрць стагоддзя, еўрапейскі манастыр заўсёды быў чужы. Але, як ні дзіўна, у гэтым адчужэнні маецца свой плюс.

У чужым манастыры не мае сэнсу качаць правы. У тых, хто пераступіў парог манастыра, выбар невялікі: або пакорліва пагадзіцца з мясцовым статутам, або развярнуцца праз левае плячо і не спрабаваць ні сабе, ні іншым тлуміць галаву расповедамі пра ўласную самабытнасць.

Паводле такога ж прынцыпу вось ужо 25 гадоў і ўзаемадзейнічае «беларуская мадэль» з краінамі Еўрасаюза. Зразумела, не ўся мадэль, а толькі яе эканамічны блок. Яна ім — нафтапрадукты, калійныя ўгнаенні і драўніну. Яны ёй — апараты сувязі, вылічальныя машыны і лекі.

Вы калі-небудзь чулі пра прэтэнзіі з боку еўрапейцаў да якасці беларускіх угнаенняў? А колькі разоў за апошнія гады ўздымаўся шум з-за нібыта рээкспарту расійскай драўніны? У тым і справа.

Іншая рэч — так званая Саюзная дзяржава. Яе нядоўгая гісторыя — гэта гісторыя бесперапынных гандлёвых войнаў: нафтавых, газавых, малочных... За прыкладам далёка хадзіць не трэба. 9 ліпеня адзіны палітык (АП) сустрэўся з дзяржаўным сакратаром Саюзнай дзяржавы Рыгорам Рапотам. Абмяжуюся адной цытатай, запазычанай з афіцыйнага прэс-рэлізу: «Трэба вырашаць і бягучыя пытанні, якіх у нас з Расіяй нямала. Напрыклад, у нас сёння каля 80 прадпрыемстваў закрытыя Рассельгаснаглядам ці нейкім там органам у Расіі, а можа быць, і ўрадам. Хутчэй за ўсё, урадам. Закрытыя да паставак нашай прадукцыі ў Расію. Прытым паводле надуманых падстаў»…

Там і тады, дзе і калі

Сучасныя еўрапейскія дзяржавы — прадукт буржуазных рэвалюцый. У савецкай школе і ў савецкім універсітэце мне падрабязна тлумачылі, што мэта такіх рэвалюцый палягала ў пераходзе ўлады з рук дваранства ў рукі буржуазіі. Для эксплуатаваных жа класаў пры гэтым нічога прынцыпова не мянялася. Пра буржуазныя ж правы і свабоды калі і згадвалася, то мімаходзь.

Паспрабую запоўніць прабел з дапамогай простага прыкладу. Скажам, нехта Сміт вырашыў вырабляць дзіцячыя цацкі. Зразумела, што без пастаўшчыкоў матэрыялаў, камплектуючых, электраэнергіі і да таго падобнага яму не абысціся. З кожным з іх Сміт будзе заключаць дамовы пра пастаўкі.

А цяпер крыху арыфметыкі. Калі верагоднасць невыканання асобна ўзятай дамовы роўная 1%, то пры наяўнасці 100 пастаўшчыкоў у прадпрыемства Сміта будуць пастаянна ўзнікаць праблемы з выкананнем абавязацельстваў перад спажыўцамі (аптавікамі і крамамі). Апошнія стануць патрабаваць выплаты няўстоек.

Каб мінімізаваць магчымыя страты ад прэтэнзій спажыўцоў, Сміт у дамовы пастаўкі ўключыць пункт, які прадугледжвае штрафныя санкцыі за неналежнае выкананне абавязацельстваў пастаўшчыкамі, і пры неабходнасці запатрабуе іх выканання праз суд.

Але суд — гэта дзяржаўная структура. Тут без цытавання Леніна не абысціся: «Гісторыя паказвае, што дзяржава як адмысловы апарат прымусу людзей узнікала толькі там і тады, дзе і калі з'явілася падзел грамадства на класы — значыць, падзел на такія групы людзей, з якіх адны пастаянна могуць прысвойваць працу іншых, дзе адзін эксплуатуе іншага».

З класікам не паспрачаешся, але гэта не забараняе сфармуляваць пытанне: «На баку якога класа выступіць суд, калі прыме пазоў Сміта супраць нядбайнага пастаўшчыка?»

Пяцiразовая розніца!

Пераход ад статычнага феадалізму да дынамікі капіталізму не ў апошнюю чаргу стаў магчымы дзякуючы пераходу ад саслоўнага права да права буржуазнага — гэта значыць, да права ўніверсальнага, перад якім усе роўныя. Наяўнасць такога пераходу пацвярджае практыка. Калі б Сміт не меў магчымасці знайсці падтрымку ў судзе супраць сваіх калегаў, то не магла б устойліва функцыянаваць і вытворчасць, для якой неабходны сотні пастаўшчыкоў.

Безумоўна, важнай характарыстыкай сучаснай дзяржавы з'яўляецца манаполія на гвалт. Тым яна прынцыпова адрозніваецца ад дзяржавы феадальнай з яе прыватнымі войскамі і судамі. Але калі сваім манапольным правам дзяржава карыстаецца выбарачна, напрыклад, калі прымае ў судах рашэнні на карысць сацыяльна блізкіх ёй ці на карысць тых, хто здольны больш заплаціць, то ў такой дзяржаве ніколі не паўстануць складаныя вытворчасці.

Калі хто сумняваецца, рэкамендую прачытаць кнігу бацькі сінгапурскага цуду Лі Куан Ю «Сінгапурская гісторыя: з «трэцяга свету» — у «першы» (1965–2000)». Кнігу можна знайсці ў інтэрнэце. З чаго пачаў сінгапурскі дыктатар свой шлях да поспеху? З перападпарадкавання судовай галіны ўлады Каралеўскаму суду ў Лондане. Але, абмяжоўваючы паўнамоцтвы нацыянальнага суда, ён тым самым скарачаў свае асабістыя паўнамоцтвы.

Вынік вядомы. Сінгапур паводле ВУП на душу насельніцтва па парытэту пакупніцкай здольнасці ў 2018 годзе апынуўся на 3-м месцы, Беларусь — на 65-м: 100 тысяч долараў супраць 20 тысяч долараў. Пяцiразовая розніца!

Валавы ўнутраны прадукт Беларусі ў наступнай пяцігодцы павінен скласці 100 мільярдаў долараў. Такую задачу перад урадам АП паставіў у сакавіку 2018 года. Сур'ёзная задача, калі ўлічыць, што па выніках мінулага года галоўны эканамічны паказчык склаў 59,6 мільярда долараў (у Сінгапуры — 361,1 мільярда долараў пры колькасці насельніцтва 5,5 мільёна чалавек).

Праблема Леніна і яго паслядоўнікаў палягала не ў тым, што яны няправільна разумелі прыроду дзяржавы, а ў тым, што разумелі яе вельмі абмежавана. У прыватнасці, яны нават не здагадваліся пра існаванне трансакцыйных выдаткаў (выдаткаў на выдаткі, якія ўзнікаюць у сувязі з заключэннем кантрактаў), што я і паспрабаваў прадэманстраваць на прыкладзе Сміта.

З вяршыні беларускай уладнай вертыкалі мы ўжо трэцяе дзесяцігоддзе чуем здравіцы ў гонар «моцнай дзяржавы». Хто супраць? Усе за. Толькі я не ўпэўнены, што аўтары здравіцы вымяраюць сілу дзяржавы яе здольнасцю зніжаць трансакцыйныя выдаткі…

(скарочана)

Сяргей Нікалюк

МАЦІ 328

«… БУШЛАТ З НАДПІСАМ «ПАЖЫЦЬЦЁВАЕ ЗЬНЯВОЛЕНЬНЕ»

Гісторыі падлеткаў, якіх асудзілі «за наркотыкі» і пекла бацькоў.

23 гады на траіх атрымалі па 328-м «антынаркатычным» артыкуле Ягор, Слава і Андрэй. Падлеткаў абвінавачвалі ў распаўсюдзе псыхаактыўных рэчываў у складзе арганізаванай групы (частка 3 артыкула 328). Наркадылераў, якія пастаўлялі наркотыкі, не знайшлі.

«Набывалі наркотыкі ў нявызначанай асобы, у нявызначаным месцы, у нявызначаны час»

У крымінальнай справе фігуруюць 44 эпізоды «аб закладках». Зь іх 38 —з марыхуанай (разам больш за 400 грамаў). Яшчэ ў 6 закладках нібыта знаходзіўся псыхатроп «Альфа PVP». Сьледзтва сьцьвярджае, што хлопцы дзейнічалі як арганізаваная група. Дзе і ў каго яны бралі псыхаактыўныя рэчывы, сьледзтвам так і ня высьветлена. На ўсіх судах над падлеткамі гучалі стандартныя фразы: «набылі ў нявызначанай асобы ў нявызначаным месцы ў нявызначаны час».

Аляксандар Лукашэнка 20 жніўня адмыслова зьвярнуў увагу на злоўжываньні праваахоўнікаў пры расьсьледаваньні спраў па 328-м артыкуле.

«Колькасны аспэкт замест сыстэмнай барацьбы з наркагандлем, устанаўленьня каналаў паставак і распаўсюду ў краіне буйных партый наркотыкаў. Вядома, прасьцей за ўсё злавіць нейкага бамжа з наркотыкамі, а то яшчэ і падкінуць гэтыя наркотыкі непажаданым і адзначыць гэтую барацьбу. Каму гэта трэба?» — спытаў Аляксандар Лукашэнка.

Гісторыя першая: адзіны сын, жорсткі кантроль бацькоў, але пра наркотыкі ў сям'і не размаўлялі

«1 лістапада а 7-й раніцы апэратыўнікі ўварваліся ў нашу кватэру. Я толькі выйшла з душа, муж падумаў, што гэта рабаўнікі, нават нож схапіў. Але яны мэтанакіравана рванулі ў пакой сына. Павалілі дзіця на падлогу, заламалі рукі, паўгадзіны нікога не падпускалі, 15-гадовае дзіця ў гэты час дапытвалі без бацькоў, адваката, пэдагога, пагрозамі патрабавалі прызнаньні, што ён гандлюе наркотыкамі, патрабавалі пін-код тэлефона, гвалтам прымушалі нагаворваць на сябе», — распавядае маці Ягора С. Марына Станіславаўна.

На момант арышту хлопцу было 15 гадоў. Ён вучыўся на першым курсе менскага каледжа прадпрымальніцтва, куды паступіў пасьля 9 клясы СШ № 101. Адзінае дзіця ў бацькоў. Пасьля заканчэньня каледжу марыў працягваць вучобу ў Польшчы.

Марына кажа, што гаварылі з сынам нават пра групу «Сіні кіт», пра што заўгодна, але не пра наркотыкі.

«Я ў страшным сьне не магла такога ўявіць. Ягор быў ня проста заўсёды ў полі зроку — я яго вельмі моцна кантралявала ва ўсім, ён вяртаўся дадому а 9-й вечара, максымум у выходныя — а 10-й вечара. 5 разоў на дзень мы стэлефаноўваліся».

Жанчына сьцьвярджае, што ні саміх наркотыкаў, ні рэчаў, зьвязаных з наркотыкамі, у іхнай кватэры не знайшлі. Кажа, што ведае ўсіх сяброў сына, мае іх тэлефоны. Пра існаваньне так званых «саўдзельнікаў» Вячаслава Л. і Андрэя С. яна даведалася толькі падчас сьледзтва.

«Больш за 9 месяцаў мы ў пекле. На роўным месцы намалявалі такія жудасныя карціны — арганізаваная злачынная група зь дзяцей! Я пісала скаргі ў Сьледчы камітэт і пракуратуру, каб завялі крымінальныя справы ў адносінах да нявызначаных асобаў. Атрымала адмову. Ніхто не зьбіраецца шукаць гэтых наркадылераў. Мы пасадзім дзяцей, а нявызначаныя асобы будуць даваць гэтую дрэнь, вэрбаваць дзяцей — няхай далей іх садзяць. Напрошваецца пытаньне — хто ж гэтыя нявызначаныя асобы?» — абураецца Марына.

«Пра карысьлівыя пабуджэньні — гэта лухта»

Зачытваючы прысуд, судзьдзя Анжаліка Казлова некалькі разоў казала, што хлопцы «дзейнічалі ў складзе арганізаванай групы», «з карысьлівых пабуджэньняў». Марына гэта абвяргае. Кажа, што грошай у сям'і хапае, у сына быў дарагі тэлефон, часта езьдзілі ў адпачынкі за мяжу.

Яна не хавае: калі адзінага сына арыштавалі, была ў такім адчаі, што не хацелася жыць. Кажа, што ў галаве не ўкладаецца, як такое магло здарыцца.

Для мяне цяпер сэнс існаваньня — дастаць маё дзіця адтуль, выцягнуць. Няма нічога важнейшага. У мяне аднялі самае дарагое... Натуральна, прысуд будзем

(працяг на стр. 3)

МАЦІ 328

(пачатак на стар. №3)

абскарджваць. Мяне вельмі абурыла, што калі я зайшла да судзьдзі Казловай і папрасіла копію прысуду, тая адмовіла, нібыта копія «палажана» толькі асуджанаму і адвакату. Але ж дзіця непаўналетняе, я законны прадстаўнік! Гэта «бязьмежжа». Такое ўражаньне, што гэта не дзяржаўны суд, а «ІП Казлова»«.

Марына зьбіраецца ісьці на прыём да міністра ўнутраных спраў Юрыя Караева, хоча дагрукацца да самога Лукашэнкі.

«Зараз судзяць стаўпецкага забойцу, які зарэзаў двух чалавек, і яму сьвецяць таксама 8–10 гадоў. А тут 10 гадоў пры тым, што ўсе доказы здабытыя з парушэньнямі! Так губіць жыцьці дзяцей!» — абураецца маці.

Гісторыя другая, вельмі падобная да першай. Прыстойная сям'я, хатняе дзіця

«Я прыйшла ў школу на апошні званок, падручнікі адносіць. Глядзела на прыгожых дзяўчат, хлопцаў, на апошні вальс у школьным двары. І калі мне класная кіраўніца званочак аддала для Славы, што першакляшкі дарылі выпускнікам, стаю і раву...» — таксама са сьлязьмі распавядае Сьвятлана, маці Вячаслава Л.

Вячаславу на момант затрыманьня было 16 гадоў, ён вучыўся ў 11-й клясе сталічнай школы № 67. Жыве разам з маці, татам і бабуляй. Старэйшая сястра дарослая, жыве асобна ад бацькоў.

«Сын — звычайны актыўны падлетак: катаўся на скейце, выкрунтасы ўсялякія вырабляў. Ганяў на ровары — як усе. У дзяцінстве займаўся самба. У 12 гадоў яго нават на чэмпіянат у Маскву запрасілі, але я не дазволіла, пабаялася яго адпускаць — ён хатняе дзіця. Займаўся пэўны час барацьбой, а потым кажа: „Я для сваёй самаабароны ўжо навучыўся самба, адзінаборствы — гэта не маё! Пайду ў камандны спорт". І пайшоў займацца баскетболам», — распавядаюць бацькі пра захапленьні Славы.

Маці Сьвятлана кажа, што ў яе з сынам былі вельмі даверлівыя адносіны. «Слава мне ўсё распавядаў, я ніколі да яго ў кішэні ня лазіла, не заглядвала ў тэлефон. Мне было сорамна. Я паважаю сваё дзіця. А з бацькам яны наагул лепшыя сябры. Мы ніколі не чырванелі за яго — ні ў дзіцячым садку, ні перад суседзямі, ні ў школе. Клясная кіраўніца жартавала: „Ён разумнік, на ўроках сядзіць ціхенька, як мыш, уважліва слухае, каб дома менш рабіць".

Такі дамашні хлопец, заўсёды за мамінай сьпінай. Ня ўмеў гузік прышыць. А цяпер сам у СІЗА мые свае шкарпэткі і майткі. Навучыўся», — плача Сьвятлана.

«Мог набыць наркотык, нават мог пакурыць. Але якая злачынная арганізаваная група зь дзяцей?»

У кватэру, дзе Слава жыў з бацькамі, раніцай прыйшла група ў цывільным, адразу пайшлі да хлопца і запатрабавалі мабільны тэлефон. Сьвятлана кажа, правоў яму не патлумачылі, запалохвалі, дапытвалі без адваката і бацькоў. Нібыта ў ліфтавой пад'езда знайшлі нейкі скрутак, прымушалі, каб сын прызнаўся, што гэта яго. Закладкі забіралі па каардынатах нібыта з тэлефона сына, але без панятых. Як законная прадстаўніца непаўналетняга, у апошнім слове Сьвятлана скажа, што дапускае: мог адзін раз паспытаць наркотык.

«Ну, аступіўся адзін раз, мог купіць псыхатроп, нават мог пакурыць. Але якая злачынная арганізаваная група зь дзяцей? Пракурор прасіць 12 гадоў для непаўналетніх — гэта жах. У ніводнай краіне сьвету няма такіх пакараньняў», — перакананая маці.

Ніякіх лішніх грошай у сына не было, нічога ён не зарабляў, сьцьвярджае Сьвятлана.

«Летась на дзень народзінаў уся радня разам на тэлефон назьбірала, бабулі, хросныя падаравалі грошы, ён купіў „бэушны" тэлефон, ня новы. Калі яму штосьці было патрэбна, зьбіраў грошы. Часам прасіў у мяне: „Мамуль, дакінь капеечку"»...

Цяпер уся сям'я ў даўгах. Сьвятлана кажа, што 250 рублёў каштуюць паслугі адваката за кожнае судовае паседжаньне, а іх было 11. Гэта толькі суды, ня лічачы сьледчых дзеяньняў, паездак адваката ў турму…

(скарочана)

https://www.svaboda.org

ЛАБІЗМ

ЛОББИСТ ЗА 60 ТЫСЯЧ ДОЛЛАРОВ

Беларусь ищет альтернативу российской нефти в США, но из-за санкций импорт углеводородного сырья невозможен. Чтобы получить специальное разрешение на поставки, Беларусь платит десятки тысяч долларов американскому лоббисту.

Белорусская нефтяная компания (БНК) наняла лоббиста для смягчения санкций и покупки нефти в США. Контракт заключен с Дэвидом Дженкарелли в июле этого года.

Американский лоббист с многолетним стажем оказывает своим клиентам, в том числе из энергетического сектора, помощь по взаимодействию с конгрессом США и другими федеральными органами, указано в его профиле в Linkedin.

Он поможет белорусской компании получить специальную лицензию Министерства финансов США на покупку сырой нефти с доставкой на нефтеперерабатывающие заводы Беларуси, сказано в документах, поданных в соответствии с Законом о регистрации иностранных агентов.

В сентябре-октябре этого года Дженкарелли «организует деловую встречу с представителями государственных органов США, вовлеченных в процесс принятия решения о выдаче лицензии, с возможной презентацией нефтяной промышленности Беларуси в поддержку запроса о предоставлении лицензии».

БНК заплатит лоббисту 60 тысяч долларов. Если его работа будет успешной, то он продолжит консультировать БНК относительно соблюдения условий полученной лицензии.

Стороны также «проведут консультации о возможности заключения нового соглашения об оказании услуг по вопросу полной отмены санкций в отношении концерна "Белнефтехим" и его предприятий». «Белнефтехим» и аффилированные структуры находятся под санкциями США с 2007 года. В «Белнефтехиме» корреспондента Naviny.by отправили за комментарием в БНК, а там отказались говорить на эту тему.

Беларусь ищет альтернативу

Покупка американской нефти вписывается в планы Беларуси по диверсификации поставок углеводородного сырья. Сейчас основные объемы закупаются в России.

После аварии на нефтепроводе «Дружба» в Беларуси заявляли о намерении начать поставки альтернативной нефти уже в этом году. Для импорта сырья готовы даже купить нефтяной терминал в странах Балтии. Речь идет об объемах в 200-300 тысяч тонн нефти в месяц.

Теоретически белорусские НПЗ могут перерабатывать и азербайджанскую, и саудовскую, и нигерийскую нефть, сообщал ранее заместитель генерального директора БНК Сергей Гриб. Беларусь также надеется на поставки нефти из Казахстана.

В этом году белорусские дипломаты и чиновники провели переговоры на этот счет с коллегами из Нигерии и Азербайджана. Ранее в Беларуси перерабатывали небольшие объемы нефти из Венесуэлы, Азербайджана и Ирана. Эти поставки принесли Беларуси положительный опыт, заверяли в БНК.

Попытки Беларуси найти альтернативных поставщиков нефти оцениваются экспертами двояко. С одной стороны, со временем цены на российское сырье для Минска достигнут мирового уровня, поэтому важно диверсифицировать свои источники. С другой стороны, наличие альтернативных поставщиков может быть дополнительным аргументом в постоянных и тяжелых переговорах с Россией…

(скарочана)

Александр ЯРОШЕВИЧ «БЕЛАПАН"

КНІГАРНЯ

ЛУКАШЭНКА ПРАЧЫТАЎ «ТАНТАМАРЭСКІ»

Новая кніга Бібліятэкі Свабоды «Тантамарэскі» расказала пра судовы працэс 58-мі мытнікаў памежнага пункту Каменны Лог, асуджаных на турэмныя тэрміны ад 5 да 11,5 гадоў за карупцыю без адзінага аб'ектыўнага факту віны.

Калі Лукашэнка казаў, што чытае кніжкі, ня ўсе паверылі. А дарма.

Тыповы для сёньняшняй Беларусі працэс выклікаў гнеў кіраўніка дзяржавы. На вялікай нарадзе з праваахоўнікамі ён пераказаў сутнасьць кнігі.

Выбітыя ці купленыя ў часе сьледзтва прызнальныя паказаньні як адзіны «доказ» віны, фальсыфікацыя судовых пратаколаў, якая не дазваляе наступнай судовай інстанцыі перагледзець «касякі» папярэдняй, фармаваньне калектыўнай «віны» пры поўным забыцьці той індывідуалізацыі, якой патрабуе закон — то бок, расчалавечваньне ўсёй праваахоўнай сыстэмы, для якой фактар чалавека быў цалкам заменены фактарам статыстыкі — вось пра што даведаўся з «Тантамарэсак» і ў чым дакараў сілавікоў Лукашэнка. Сытуацыя аказалася тыповай ня толькі для мытных працэсаў, але і для ўсіх «тэматычных» масавых спраў, прычым ня толькі карупцыйных, але і, напрыклад, зьвязаных з наркотыкамі.

У аснове палітыкі — чалавек, — сказаў Лукашэнка. — А праваахоўныя органы цікавіць ня лёс чалавека, а лічбы справаздачнасьці. Чаму так — не сказаў. А прычына ў тым, што справаздачнасьці патрабуюць зьверху, найперш сам Лукашэнка. Калі яму сапраўды дарагі чалавек, чаму б не зірнуць на статыстыку апраўдальных прысудаў, якіх у Беларусі 0,1%, тады як у іншых эўрапейскіх краінах — 20–30%? Пагатоў і заканадаўства ў нас патрабуе апраўдваць невінаватых, а не наадварот — саджаць невінаватых.

І фальсыфікацыя крымінальных спраў, пра якую з «Тантамарэсак» даведаўся Лукашэнка, мае тую самую прычыну — пакаральную справаздачнасьць. Ёсьць, праўда, яшчэ адна прычына, пра якую ён прачытаў, але не сказаў: гэта беспрэцэдэнтная ў Эўропе колькасьць праваахоўнікаў, якім даводзіцца імітаваць дзейнасьць, апраўдваць сваё існаваньне.

Прымяненьне сілавых мэтадаў, несувымерных для сытуацыі, заўважыў Лукашэнка ў «Тантамарэсках». А як інакш, калі прызнальныя паказаньні выкарыстоўваюцца ў якасьці адзінага доказу віны. Насуперак закону, дарэчы. У мытным працэсе Каменнага Логу фігуравалі дзясяткі тысяч (!) эпізодаў перадачы грошай, заўважце, усе пад камэрамі відэаназіраньня. Але не было прадстаўлена ніводнага (!) факту аўдыё- ці відэафіксацыі. Толькі прызнальныя паказаньні на сябе і іншых. Пытаньне да Лукашэнкі: за што сядзяць тыя мытнікі, якія сваёй віны не прызналі? У тым ліку асьветнік і краязнаўца Алесь Юркойць? Дзе «жалезабэтонныя» доказы віны яго і ягоных калег, якія ў судзе даказалі, што грошай ня бралі і браць не маглі? І што іх абгаварылі тыя калегі, якія «прыжучылі»?

Не зьдзіўляюся, што «Тантамарэскі» так уразілі Лукашэнку, што ён мусіў склікаць вялізную нараду з усім сілавым блёкам. Але як зьмяніць сытуацыю, не сказаў. Таму што крыніца ўсіх гэтых заганаў — ён сам.

Прэзумпцыя невінаватасьці добра прапісаная ў беларускім заканадаўстве. І ўсё, чым абураўся Лукашэнка, забараняецца законам. Але ж гэта Лукашэнкавы словы: А мне справядлівасьць важнейшая за любы закон. Гэта першае.

Другое — поўная залежнасьць судовае ўлады. У Беларусі толькі адзін чалавек можа прызначыць або звольніць судзьдзю. Гэта Лукашэнка. І нічога дзіўнага, што супрацоўнікі КДБ ад ягонага імя пагражаюць судзьдзям, што могуць іх «нахіліць».

Трэцяе — вяршэнства грошай. Важней не апраўдаць невінаватага і кампэнсаваць яму страты, а пасадзіць яго з поўнай канфіскацыяй і «возмещением» у трох-пяціразовым памеры. Хіба ня гэтага патрабаваў Лукашэнка яшчэ да суду над мытнікамі Каменнага Логу? Ну і як патрабаваў — жэстачайша, калёным жалезам... Якая ж тут гуманізацыя, які зламаны лёс чалавека, пра што ён шмат разоў казаў на нарадзе зь сілавікамі.

На добры лад вынікам гэтай нарады мусіла б стаць масавая амністыя тым асуджаным, хто віны не прызнаў, і яшчэ больш масавы перагляд спраў, дзе віна «даказаная» не аб'ектыўнымі фактамі, а толькі прызнальнымі паказаньнямі. Але ні пра што падобнае Лукашэнка не сказаў. Толькі сілавікі зашушукаліся пра перастаноўкі ў сваіх шэрагах, што, натуральна, справы ня зьменіць.

А якую выснову зрабіў Лукашэнка? Праваахоўныя органы павінны працаваць ня проста эфэктыўна, а якасна, талкова. Мог бы сказаць і наадварот: ня проста якасна, талкова, а эфэктыўна. То бок, ні пра што. І зноў паўтарыў: пакладзіце ў аснову ня толькі закон, а справядлівасьць. Маўляў, закону недастаткова.

А якраз у гэтым сьцьверджаньні і схаваная прычына ўсяго, пра што ён казаў на гэтай «гістарычнай» нарадзе. Бо закон для ўсіх адзін, а справядлівасьць у кожнага свая.

Сяргей Дубавец
https://www.svaboda.org

Заснавальнік і рэдактар: Станкевіч Георгій Мікалаевіч

Адрас рэдакцыі: Бешанковіцкі раён, в. Старыя Ранчыцы, e-mail: stan62@list.ru, тэл. 60237, маб. +375292184739
Газета выдаецца з сакавіка 2005г.

Падпісана да друку 28.08.2019 у 16.35
Наклад: 290 асобнікаў.
Выдаецца адзін-два разы на месяц на беларускай і расійскай мовах.

Рэдакцыя можа друкаваць артыкулы дзеля палемікі, не падзяляючы пазіцыі аўтараў.
Друкуецца на ўласным абсталяванні.
Распаўсюджваецца бясплатна дабраахвотнікамі.